

MESTNA OBČINA MARIBOR

U SKUPNA
OBČINSKA UPRAVA
MARIBOR
—
SKUPNA SLUŽBA
VARSTVA OKOLJA

SVETOVNI DAN VODA 2022

»PODZEMNA VODA - NAREDIMO NEVIDNO VIDNO«

Dogodek koordinira: Skupna občinska uprava Maribor, Skupna služba varstva okolja

Olga MRAVLJE (olga.mravlje@maribor.si, 02/2201-462)

Nina Gornik Mulec (nina.gornikmulec@maribor.si, 02/2201-446)

Vse aktivnosti so dostopne tudi na spletni povezavi:

<http://okolje.maribor.si/okoljski-dnevi/svetovni-dan-voda/>

Aneri Eco Inženiring
Irena Kopač, s.p.,
strokovno svetovanje in storitve
Maistrova ul. 4, 9252 Radenci

UVOD

Generalna skupščina Združenih narodov je za Svetovni dan voda določila 22. marec. Namen tega dne je opozarjati, kako pomembna je voda za življenje, da dostop do pitne vode ni zagotovljen vsem ljudem in kako nujno je trajnostno gospodarjenje z njenimi zalogami.

Letošnja tema svetovnega dneva voda je PODZEMNA VODA z geslom: »NAREDIMO NEVIDNO VIDNO«. Čeprav podzemne vode ne vidimo je bistvena za naš obstoj, njen vpliv je viden povsod.

V svetovnem merilu je skoraj vsa tekoča sladka voda podzemna voda. Ključna je za vire pitne vode, ekosisteme, kmetijstvo in industrijo. Vse naše življenje je povezano z vodo.

Vse, kar počnemo na površju, se odrazi pod njim. Voda je del globoko prepletenega sistema kroženja snovi. Onesnaževala, ki jih razlijemo po tleh, končajo v vodah in tista, ki izhlapijo v obliki dimnih plinov, s padavinami padejo nazaj na zemljo in v vode.

Podzemna voda ima ključno vlogo pri prilagajanju na podnebne spremembe. Poskrbeti moramo za njeno varovanje, jo raziskovati ter pri tem uravnotežiti potrebe tako ljudi kot planeta.

Ne moremo upravljati z nečim, česar ne merimo. Zato je nujno, da podzemno vodo temeljito raziščemo, analiziramo in opazujemo. Izvajanje monitoringa podzemnih voda tako na državnem kot na lokalnem nivoju je zelo pomembno. S pridobljenimi podatki o količini in kakovosti podzemne vode, lahko predvidimo kakšno in koliko pitne vode bomo imeli. Pravočasno ukrepanje lahko prepreči onesnaženje najpomembnejših vodnih virov. Premalo pozornosti posvečamo trajnostnemu ravnanju z vodo in upravljanju z vodnimi viri. Konkurenca za izkoriščanje vode in poseganje na območja vodnih virov pa je velika.

V Sloveniji podzemne vode s 95% predstavljajo prevladujoč vir oskrbe s pitno vodo. Čeprav je Slovenija vodnata država, se moramo zavedati, da so vodni viri omejeni. Zaradi višanja temperatur ozračja je že sedaj zaznati trend padanja nivojev podzemnih voda. Prav tako se v podzemnih vodah, poleg nitratov in pesticidov, ki so posledica kmetijske dejavnosti in neurejenega kanalizacijskega sistema, pojavljajo še nove snovi na primer ostanki zdravil in flourirane spojine, ki znatno vplivajo na kakovost podzemnih voda in s tem pitne vode ter na naše zdravje.

Nevidna podzemna voda je še kako vidna, ko se pojavijo težave s kakovostjo pitne vode in so količine omejene, zato je pri poseganju v vodno okolje potrebno oceniti posledice takšnih dejanj in se jim izogniti. Razvoj namreč ni samo gradnja novih in novih objektov, cest in trgovskih centrov, ampak je ohraniti dovolj zdrave pitne vode za vse generacije.

PROGRAM – SVETOVNI DAN VODA

Žal smo se po dveh letih soočanja celotne družbe z neljubo epidemiološko situacijo zaradi virusa bili primorani prilagajati, zato tudi ob tem okoljskem dnevu ni bilo veliko dogodkov v živo, temveč smo ubrali način spletnih predstavitev. Letošnje leto se dogodki počasi vračajo, vendar še ne v normalnem zamahu. Zato **seznanjamo s spodaj navedenima dogodkoma v živo, sicer pa bo na voljo vsebina na spletni strani okolje.maribor.si, kjer bo od 21. 3. 2022 naprej** predstavljen obširnejši pogled na pomen vode z vidika različnih strokovnih služb. Predstavitev bo podprta tudi s slikovnim in video gradivom.

TOREK, 22. 3. 2022

KROŽNA POT – OD PITNE DO ODPADNE VODE

Kraj: Črpališče Vrbanski plato

Ura: 9.30

Organizator: Skupna občinska uprava Maribor, Skupna služba varstva okolja, Aneri Eco Inženiring s.p., Filozofska fakulteta Maribor, Mariborski vodovod, javno podjetje d.o.o. in Aquasystems d.o.o.

Kontaktna oseba: Olga MRAVLJE (olga.mravlje@maribor.si, 02/2201-462)

Skupna služba varstva okolja vsako leto k sodelovanju povabi eno od osnovnih šol iz mariborske občine. Letos smo se odločili, da prav na temo vode posebej okrepimo medobčinsko sodelovanje in dogodek organiziramo za šolske otroke iz ene izmed okoliških občin. Letos si bodo vodni krog ogledali učenci 5. razredov in učitelji osnovne šole Miklavž na Dravskem polju.

Zbirališče je ob 9.30 uri na Vrbanskem platoju, na platoju pred črpališčem. Učence bodo sprejeli predstavniki Mariborskega vodovoda in jih popeljali na ogled črpališča. Mag. Irena Kopač iz Aneri Eco Inženiringa in dr. Igor Žiberna iz Filozofske fakultete v Mariboru bosta učencem predstavila hidrološke in vremenske razmere in njihov vpliv na podzemne vode. Nekaj besed bomo spregovorili tudi o tem kako spremembe v naravi vplivajo na kakovost in količino vode ter o letošnji temi Svetovnega dneva voda.

Ob 11.30 je organiziran prevoz do Centralne čistilne naprave, kjer bo voden ogled. Predviden povrtek do šole je ob 13.30.

PETEK, 25. 3. 2022

DELAVNICA KMETIJSKO GOZDARSKEGA ZAVODA OB SVETOVNEM DNEVU VODA

Kraj: V gasilskem domu Bohova

Ura: 10.00

Organizator: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Kontaktna oseba: Marjeta MIKLAVC (marjeta.miklavc@kmetijski-zavod.si, 031/674-248)

V okviru delavnice bodo izvedena naslednja predavanja:

- Ob svetovnem dnevu voda, omejitve pri gnojenju in varstvu rastlin na VVO (Marjeta Miklavc, KGZS-zavod Maribor)

- Predstavitev projekta EIP - VODE: »Zmanjševanje obremenitev iz kmetijstva na površinske in podzemne vode« (dr. Janko Urbanc, Geološki zavod Slovenije)
- Predstavitev rezultatov poskusa pri gnojenju koruze in pšenice ter dognojevanje z dušikovimi gnojili (Maja Vodopivec, KGZS – zavod Maribor)
- Način izdelave peletov iz živinskih gnojil (dr. Viktor Jejčič, KIS)

Na delavnici bodo zbirali vzorce tal (največ 1 vzorec na kmetijo) za analizo nitratnega dušika. Vzorec tal naj bo po možnosti odvzet na ozimnah (žita, oljna ogrščica), po možnosti na VVO I, do globine 30 cm.

Delavnica je namenjena pridelovalcem poljščin iz okolice Maribora in vsej zainteresirani javnosti.